

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 17. septembra 1936

Štev. 37.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Mojim dragim prijateljem!

Spiro tolikih pisem in tolikih laških priznanj, ki sem jih zlasti v poslednjem času prejel od premnogih naših bralcev in naročnikov, mi je v resnici težko, zahvaliti se jim tako toplo in priskrbo, kakor bi rad. Iz vseh teh pisem veje prisrčnost, iz vseh teh pisem veje priznanje in izraz prijateljstva, do mene in do uredništva »Družinskega tednika«. Ta ljubezen in to razumevanje potrjuje mi, ki se je rodila v našem uredništvu že pred dvema letoma, ko smo pribili, da so zvečine vsi ljudje v bistvu dobri in dovedli za vsako lepo in plemenito misel, in da je večina ljudi pripravljena zmerom podpirati dobro in pobijati slabo.

Pred dvema letoma smo torej govorili o takšnih ljudeh, in zdaj me resnično veseli, da so se vse naše misli o bralcih tudi uresničile. Uresničilo se je dejstvo, da so mnogokatero dobro in pošteno besedo sprejeli z razumevanjem, da so jo znali ceniti, saj nam dokazujejo pisma, da smo res posvetili naš trud pravičnosti, iskrenosti in drugim lepim in plemenitim mislim, takim mislim, ki potajo v borbi za obstanek od dne do dne redkejšje.

Človek, ki čita časnik — in časnik so resnična slika časa, v katerem živimo — tak človek torej vidi, da so vsi narodi v preteklosti in v sedanjosti posvečali največjo skrb bojem in vojam, da so podredili vse svoje misli iznajdbam in napredku tehnike, da so pa pri tem prezrli gojenje plemenitih čustev, človekoljubnosti in poštenja.

Misljam, da se bo vse to, kar se je godilo v preteklosti in kar se godi v sedanjosti, ponavljalo prav tako tudi v bodočnosti. Bojim se, da nam bo tudi bodočnost prinesla vojne, prepričan sem, da nam bo bodočnost rodila velike iznajditelje, da bodo železnice vozile še hitreje, da bodo letala in avtomobili še popolnejši, prepričan sem, da bodo tehniki iznašli čudovite projekcijske aparate za kinematografije, da bodo radijski aparati postali še bolj čudežni, da bodo ljudje s svojim umom iznašli še to in ono — toda prav tako sem prepričan, da tudi v bodoče nihče ne bo vprašal človeka po značaju, da ga nihče ne bo presojal po vrlih in plemenitosti njegovega srca.

Bodimo pravični: saj ni čudno! Znanost in tehnika gresta po začrtani poti, z vsakim dnem se bolj civiliziramo, žal pa postajamo hkratu tudi bolj »kulturni«. Preprosteje bi rekli, da se naši možgani in naša pamet razvijajo, da so pa hkratu naši srčni občutki obstali tam, kjer so bili, če se niso celo izpridili. Današnji dan se ukvarjamo z neštetimi igrami, ki nimajo z dobročinstvom in plemenitostjo prav nobene zveze, prav tako kakor nima teh vrlih občinstvo, ki se naslaja pri bikoborbah, prav tako kakor ga ni imelo občinstvo, ki se je opajalo s krvavimi prizori gladiatorskih iger v starem Rimu.

Ljudje bodo tudi posele, kakor so danes in kakor so bili nekoč v davni preteklosti, zadovoljni, ako se bodo do siteda najedli, ako se bodo napili iskrenega se vina, ako bodo lahko uživali po mili volji, ne da bi jim

Razgled po svetu

Pred novimi, dovršenimi dejstvi?

Po nürnberškem kongresu. — Kaj se pripravlja v Berlinu. — Portugalci pomagajo upornikom

bilo treba delati. Malo jih je bilo do- slej in malo jih bo, ki bi jih kultura plemenitih čustev zadovoljila.

Spiro teh dejstev ni nič čudnega, da je medsebojno razmerje med ljudmi drugačno kakor bi moralo biti. Zgledi nam kažejo, da slabotnega človeka vsi vprek napadajo, da ga zapostavljajo in podcenjujejo, da se človeka, ki je doživel neuspeh ali ki se mu neuspeh obeta, vsi izogibajo. Nič manj pa ni živa resnica, da se človeka, ki si obeta od njega kakršne koli koristi, njegovi bližnji oklepajo in mu rožice sadijo.

Dragi bralci, prav gotovo se spominjate mnogih mojih člankov, ki sem jih posvetil dobrim ljudem in poštenim dušam, prav gotovo se tudi spominjate mojih člankov, ki sem skušal z njimi marsikatero iztirjenca in marsikatero nesrečnika dvigniti, da sem mu hotel pomagati, da sem mu hotel dati ali vrniti izgubljeno. Zupanje v samega sebe in zupanje v boljšo bodočnost sem pridigoval vsem onim, ki so pobesili glave. Prav gotovo se spominjate tudi tistih mojih člankov, ki sem z njimi pribijal, da je usoda vsakega posameznika v nje-

Letošnje poletje in jesen se kronist res ne more pritoževati, da bi mu primanjkovalo snovi. Na Španskem je vsak teden kaj novega, če ne v vladnih poročilih, pa v uporniških, in narobe. Da bo kronika zanimivejša, je te dni posegla vmes še druga država, tista, ki si s Španijo deli pirenejski polotok: Portugalska. Toda vse to se skriva v sivo nepomembnost spričo govorov, ki nam je letos postregel z njimi nemški narodno-socialistični kongres v Nürnbergu.

Hitlerjeva stranka ima že od nekdaj svoje letne kongrese v tem starodavnem in častitljivem mestu, znanem iz srednjega veka po znamenitem norimberškem lijaku, ki so takrat z njim baje vili ljudem pamet v glavo. Ti kongresi so v vseh ozirih edinstveni: po milijonski udeležbi, po brezhibni režiji in po brezobzirni brutalnosti govoranc.

Letošnji kongres je potekel v znamenju vojne napovedi boljševizmu. Vodja rajha in kancler Hitler je vrgel geslo v množico, propagandni minister Goebbels ga je pa razpredel in prignal v absurd. Kakor je bil Hitlerjev govor (vsaj v nemškem merilu) zmeren, tako je Goebbels v svojem

stem — državo, s katero živi v pogodbenem in celo prijateljskem (!) razmerju. Da se je v letu Gospodovem 1936 moglo brez posledic kaj takega pripetiti, je dokaz, kako hitro živimo po vojni in kako naglo se časi spreminjajo: 100 proti 1 stavimo, da bi

tako pravoverni carizem? Kajpada bi jo takrat sovražil in preziral ne zaradi boljševizma (ki ga ne bi bilo), temveč iz kakšnega drugega nagiba — denimo iz proslulih »rasističnih« vzrokov — sovražil in preziral vse dotlej, dokler ne bi bogata žitorodna Ukrajina utešila nemške lakote po zemlji.

Drugo, kar kaže poudariti, je še nazornejšje: medtem ko Nemci trdijo, da se tako strašno boje Rusov in njihovega boljševizma, pa ruske obrobne države (Finska, baltičske dežele) prav nič ne tožijo, da zaradi nevarne soseščine ne bi mogle mirno spat, ali da bi se bale okužbe. Dokaz, da gre Nemcem še za nekaj drugega in ne zgolj za boj proti boljševizmu. Vprašanje nastane tedaj: kaj Hitler

Nove jugoslovanske znamke Rdečega križa, ki bodo v prometu od 20.—27. t. m. Na krajnjih dveh je upodobljen Nj. Vis. knez Pavle, na srednji pa ustanovitelj srbskega Rdečega križa dr. Gjorgjević.

leta 1914. že samo pet stavkov. Goebbelsovega govora pomenilo še tisti dan pretrganje diplomatskega razmerja med Nemčijo in Rusijo, če ne celo vojne. Da nismo česa podobnega doživeli letos, v 18. letu nove Evrope, pač ni zasluga ne Nemcem ne Rusov, temveč zgolj »napredka« povojnega človeka in povojnih državnih sistemov. — sistemov, ki se v primeri s predvojnimi odlikujejo z gostobesednostjo, trdskostjo in... plehkostjo.

Toliko smo hoteli na splošno pripomniti k norimberškim govorancem. Zdaj bi pa kazalo ogledati si zadevo še od znotraj.

Zakaj Hitler in njegovi ljudje tako nedržavniško besno napadajo Rusijo?

Odgovor ni tako preprost, kakor bi utegnili misliti tisti, ki navdušeno ploskajo Hitlerju vselej, kadar udari po sovjetih. Prvo, kar bi veljalo podčrtati, je to, da Nemci v sovjetski Rusiji ne vidijo toliko boljševikov kakor Slovani — tistih Slovanov, ki imajo (po Hitlerjevih lastnih besedah!) dosti preveč zemlje za svoje ljudi, medtem ko je Nemcem primanjkuje. (Naši bralci se gotovo še spominjajo članka, ki smo ga napisali na tem mestu o Hitlerjevem teku po ruski Ukrajini.) Precejšnja porcija zavisti je vsekakor v nemškem besu na Rusijo; prav gotovo dosti več kakor ljubezni do bližnjega, t. j. do Evrope, ki jo hlini g. Goebbels v svojih govorih. Ali mar mislite, da tretji rajh ne bi sovražil in preziral Rusije, tudi če bi tam vladal še

namerava s takšno politiko? Kaj se spet pripravlja v Berlinu? Ali se bo Evropa spet zagledala nekega dne pred novim dovršenim dejstvom, morda še usodnejšim, kakor so bili dosedanj?

Hitler je govoril tudi o ruskih letalskih oporiščih na Češkem, čeprav je češkoslovaška vlada te fantastičnosti že prej odločno zavrnila. Govoril je o tem, da bi s teh letališč Rusi lahko v nekaj minutah prileteli z bombniki nad Dunaj, Budimpešto, Berlin. Kdor pozna Hitlerjeve »bombe«, ve, da teh besed ni izrekel tjavdan. In kdor pozna novejšo evropsko zgodovino, se bo nehoti zgrozil: saj se bo spomnil, da je iz trte izvit francoski letalski napad — menda baš na Nürnberg — dal Nemcem avgusta 1914 tolikanj želene pretveze, da so napovedali vojno Francozom in tako razpihali svetovni požar...

Konferenca Male antante

Te dni so se v Bratislavi na češkoslovaškem sestali na redno konferenco zunanji ministri Male antante. Konferenca je potekla v kar najlepšem soglasju in je obrodila tudi več daljnosežnih sklepov na političnem in gospodarskem področju. Pred konferenco je prezident dr. Beneš sprejel predsednika jugoslovanske vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića v avdienci in ga nato skupaj z njegovimi češkoslovaškimi in romunskimi tovariši pridržal na kosilu.

Zemljevid španskega ozemlja, ki nam kaže sedanje stanje vladnih in uporniških čet. Pripomniti moramo, da je medtem San Sebastian že padel v roke upornikov.

govih lastnih rokah, in da je vsak človek sam svoje sreče kovač.

Marsikateremu sem hotel pomagati, marsikateremu sem hotel otrepi solzo...

Vsa pisma, ki sem jih doslej prejel, vsa ta pisma mi samo potrjujejo, da sem šel po pravi poti in da moram vztrajati na tej poti.

Vsa ta lepa in topla pisma, ki ste

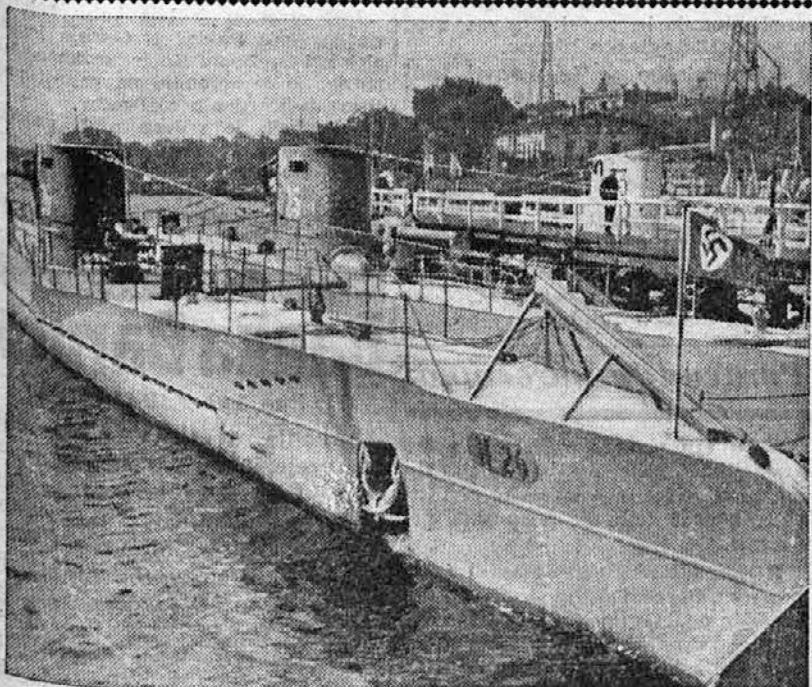
mi jih pisali, so me samo spodbudila. Prepričan sem se, da se je krog prijateljev, ki se je zbral okrog »Družinskega tednika« in okrog vašega »Hake«, mogočno razširil. Prepričan sem pa tudi o tem, da se bo ta krog še bolj razširil, da se bo prijateljsko razmerje še poglobilo, da bo postalo v pravem pomenu besede odkrito-srečno in res prijateljsko.

Ko vam danes pišem to pismo, vsem vam, ki ste mi pisali in ki ste mi morda hoteli pisati, vas prosim, da se še približate, da se mi včasih javite s pismom ali z dopisnico, da mi potožite svoje gorje in svoje težave, da mi opišete svojo srečo in svoje lepe doživljaje. Prosim vas, da se zmerom zatečete k meni, kadar koli vam bo kaj na srcu, najsi bo to bolj, najsi bo prešerna radost.

Tako bomo postali še boljši prijatelji, kakor smo že bili; še globlje bomo čutili drug za drugega.

Storimo torej vse, da bo naš krog postal širši, da bo postal prisrčnejši. Naposled se vam, dragi prijatelji, vsem, pa prav vsem, ki ste mi pisali in ki ste mi samo hoteli pisati in ki ste naši zvesti naročniki, prav prijateljsko zahvaljujem in vas še poslednjič prosim, da se me kmalu spet spomnite. Bodite prepričani, da me bo vsako vaše pismo resnično razveselilo.

Hvala vam — in pozdravljeni od vašega Hake.

V Kielu so spustili v morje drugo skupino podmornic, ki jih je sam Führer krstil z imenom »Saltzwedel«. Naša slika prikazuje nekaj teh podmornic, ki so samo drobce ogromne in mrzlične oborožitve sodobne Nemčije.

Führer je sprejel Lloydja Georgea v svoji hiši v Obersalzbergu. Zada, v sredini, nemški poslanik v Londonu v. Ribbentrop.

Lepa gangstrka šla v smrt, ker se je zbal električnega stola

Newyork, avgusta. — V neki jetniški celici v San Franciscu se je nedavno zastrupila mlada, lepa gangstrka Mary Dornstädter, ki je imela na vesti mnogo hudodelstev.

Kariera te mlade kraljice razbojnikov je dokaj čudna. Rodila se je v Clevelandu, v državi Ohio, 1912. leta. Njen oče, mizar, je bil nemškega pokolenja, mati pa Kreolka. Ko je bilo mladi Mary 16 let, so jo na neki zabavi izbrali za lepoto kraljico. Tedaj se je seznanila z menažerjem Flahertijem, ki ji je obljudil, da jo bo napravil za filmsko zvezdo v Hollywoodu. Zoper voljo svojih staršev je odšla z njim v Hollywood. Ker je pa bilo tam nešteto lepotic, ni mogla Mary postati niti statistka. Menažerja so zaradi sleparstva prijeli. Mary ce je pa brez sredstev vrnila v Los Angeles in postala manikerka v nekem lepotnem salonu.

Nekoč je lakirala nohte Jamesu Kellerju; mož je bil z njo skrajno vljuđen in jo je povabil na avtomobilski izlet. Mary se je še isti dan zaljubila v lepega orjaka. Seveda ni niti slutila, da je Keller eden od najnevarnejših ameriških razbojnikov. Dala je slovo svojemu poklicu in se preselila v njegovo stanovanje.

Nekaj mesecev nato so pripeljali Jamesa hudo ranjenega domov. Šele tedaj je Mary izprevidela, da je živela z razbojnikom. To je pa ni nič preveč vznemirilo. Ostala je kar pri njem, ga nežno negovala, in ko je ozdravel, mu je postala »zvodnica«.

Njena naloga je bila, da izvabi tujce, ki prihajajo v Los Angeles, v neki lokal, kjer jih je že čakal Keller in oropal. James je vlamjal tudi v razne banke in napadal meščane.

Nekega dne so ga pripeljali spet hudo ranjenega domov. Topot je pa podlegel ranam. Pred smrtjo je še zaval Mary, da ga je pogodil detektiv Higgins. Prosil jo je, naj ga mašuje. Po pogrebu je Mary res našla detektiva in ga s samokresom smrtno ranila. Razen tega je zbrala okrog sebe celo krdo delamržežev in ustanovila razbojniško tolpo. Vsakega novega člana je sprejela samo na preizkušnjo. Oropala je več bank v San Franciscu in Los Angelesu, na vesti ima pa več ubojev, razbojništev in izsiljevanj.

Minili mesec jo je pa policija presenetila še v postelji in jo aretirala. Sodišče jo je obsodilo na smrt. Mary pa ni hotela končati na električnem stolu, zato si je sama zavalda s strupom, ki ga je imela v prstanu.

OPICA PREŽIVLJA RODBINO NEZAPOSLENEGA URADNIKA

Newyork, septembra. Newyorskó sodišče je pred kratkim obsodilo nezaposlenega bančnega uradnika, Johna Müllerja, ker je njegova opica s krajo leto dni preživljala petčlansko družino.

John Müller je lani izgubil službo v banki, ker je podjetje likvidiralo. Od takrat je živel s svojo družino v velikem pomanjkanju. Ko ga je revščina najobupnejše trla, se je spomnil svoje ljubljene opice, ki bi mu utegnila pomagati iz zagate. Začel jo je učiti kako naj krađe živež in obleko. Opica je bila odlična učenka in je res vse leto pomagala svojemu gospodarju. Bila je zelo spretna in prekanjena, zato ji dolgo niso mogli priti na sled. Ondani pa so nenavadno tatico zasačili prav v trenutku, ko je prinesla nakradeni plen domov.

Njen lastnik se je moral zagovarjati pred sodiščem; obsodili so ga na leto dni zapora.

POŠTENJE MU JE PRINESLO PREMOŽENJE

Newyork, septembra. Inženir Dick Horwick je podedoval velika podjetja industrija Malkholma iz San Franciscu.

Lani, ko je bil Dick še brez službe, je našel na ulici denarnico in v njej gotovine za milijon dolarjev. Poleg bankovcev je bila v denarnici tudi posetnica industrija Malkholma. Poštenjak je takoj odnesel najdeni denar lastniku, ta ga je pa iz hvaležnosti in spoštovanja sprejel v službo.

Pred kratkim je Malkholm umrl in zapustil vse premoženje inženirju Dicku. Voporočki je zapisal, da je zanj Dick edini pošten človek, ki ga je srečal v življenju.

Na kaj moški posebno gledajo...

Samo fista žena, ki gleda nase, je vedno mikavna. Zares negovan videz Vam lahko da samo dobro milo. Kajti slabo milo pomeni stalno nevarnost za Vašo polt. Ali ni torej to zadosten vzrok, da vzamete vedno le milo, katerega ime jamči za kakovost?

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida Favorit
že deset let ljubljene razvajan žene.
Elida 7 Coetie
luksuzno milo, ki si ga lahko vsakdo privoščijo, posebno močnega vonja.
Elida beli španski bezeg
milo snežnobele barve — omamljivega vonja.
Elida Lanolin
posebno blago za občutljivo kožo.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

PATRIOTIZEM V OČEH

Š. o. Manchester, sept. Še do nedavnega je bilo izdelovanje umetnih oči nekaj nemški monopol. Šele nekaj let sem sta se Anglija in Francija tudi na tem polju postavili na lastne noge; danes ne samo docela krijeta svoje potrebe z lastnimi izdelki, nego konkurirata Nemčiji celo na tujih tržiščih. Toda nova tržišča osvojiti ni lahka stvar; naslednji dogodek to nazorno dokazuje.

Pred kratkim je bil neki haitski general naročil v Parizu stekleno oko. Čez nekaj tednov je pa pariška tovarna dobila po pošti droben cen zavojček z eksočično znamko, zraven pa takole pismo:

»Ok, ki ste mi ga poslali, je izdelano v barvah španske zastave. Kot dober patriot vam povem, da ga ne bom nosil. Sprejemam samo oko v barvah svoje domovine!«
Tovarnarju kajpada ni kazalo drugače, kakor da integralnemu haitškemu nacionalistu pošlje stekleno oko zeleno-rdeče barve; kaže, da je general z njim zadovoljen. (Manchester Guardian)

REKORD V POLJUBLJANJU

Dunaj, sept. Moti se, kdor misli, da je rekord v poljubljanju odnesla Amerika. Kaj še! Svetovni rekord v poljubljanju je dosegel neki Avstrijec, Dunajčan, ki je v desetih urah dal lepi deklici 10.000 poljubov.

Mladenič je dosegel ta rekord zaradi neke stave. Pridušil se je, da bo v desetih urah dal 10.000 poljubov, če mu najdejo dovolj odporni damo, ki bo njegovo poljubljanje do konca prenesla.

Kmalu se je oglasilo 20 dam in mladenič se je izbral najlepšo.

Poljubljanje se je vršilo kot pri boku — v rundah! V prvi rundi je brez presledka padlo 2000 poljubov. Deklica, ki je sprejemala poljube je morala pojesti tri velike rezine sladoleza, sicer bi omagala.

Poljubljanje se je potlej nadaljevalo.

V drugi rundi so našli 760 poljubov. Ko je šla ura že proti polnoči — poljubljanje se je začelo ob dveh popoldne — je mladenič še zmerom vztrajno poljubljal že na pol nezvestno deklico. Po 10.000 poljubu se je spet osvežila s sladoledom in izjavila, da je zdaj najmanj za 10 let sita vseh moških poljubov.

ZVESTOBA

(6-k) Bruges, sept. Ondani so pri St. Andreu (Belgija) našli na železniški progi strahovito razmesarjeno truplo 42 letne neporočene Anglezinje Constance Bardsleyeve. Pred 20 leti ji je bil padel zarovec v Flandriji, in od tistih dob je vsako leto romala na njegov grob. Tudi to pot je bila tam; odondod je šla v smrt.

V pismu, ki so ga našli pri njej, je sporočila svojcem, da se ji zdi življenje po zarovecni smrti od leta do leta neznošnejše. Skočila je iz drvečega ekspresa.

PETNAJSTLETNI DEČEK S 5000 VOJAKI

Kalkuta, avgusta. Nedavno je 15-letni Gulan Habi napovedal vojno Angliji. Habi poveljuje 5000 vojakom na meji Britanske Indije in Afganistana.

Mlademu borcu se je te dni posrečilo premagati 4000 angleških

vojakov, ki so hoteli priskočiti na pomoč plemenu Halinizaj, s katerim si je bil on v laheh.

O mladem vojskovodji krožijo prav fantastične vesti. Skrivnostni poveljnik prebiva ali v svojem šotoru, ali v nosilnici na kameli skrit za belimi svilnimi zavesami. Njegovi vojaki so oblečeni v belo plateno obleko. Samo štirje najodličnejši vojaki smejo vstopiti v njegov šotor. Ko se približajo svojemu poveljniku, se mu klanjajo do tal in mrmrajo nerazumljive besede. Vso to ceremonijo opravljajo zelo svečano, ker imajo svojega mladega poveljnika za polboga. Vojaki so mu do smrti zvesti. Blížji dečkovi znanci trdijo, da ima Gulan Habi v svojih črnih očeh izredno magnetično moč.

POSREČENA ŠALA NA RAČUN ŠKOTOV

Newyork, avgusta. Ves Newyork se smeje domisleku nekega škota, ki se je, veren tradiciji svoje zemlje, hotel poslužiti fantastičnega trika, in oddati brezplačno brzojavko.

Patrik Ashem je stopil na newyorskó glavno pošto in hotel brzojaviti svoji družini, da pride domov naslednji petek.

Na pošti je izvedel, da ameriška poštna uprava podpisane šteje za besedo, zato je sestavil takole brzojavko: »Človek, ki ostane do petka.«

Ko ga je poštni uradnik vprašal, kaj naj to pomeni, mu je škot hladnokrvno odgovoril, da je bivši indijanski poglavar, in da je to njegovo indijansko ime, prevedeno na angleščino; ker je pa to potemtaka zgolj podpis, mora pošta sprejeti brzojavko brezplačno.

KLUB NESREČNIH ZAKONSKIH MOŽ

Toronto, septembra. V kanadškem mestu Halifaxu so nedavno osnovali društvo zakonskih mučnikov.

Ker se je pa prijavilo ogromno število nesrečnih mož, je klub zvišal vpisnino in poostiril sprejemne pogoje.

Sprva je zadostovalo, da je mož, ki je hotel postati član novega kluba, samo opozoril na nevarnost, da je ženino početje zakonskemu stanu nevarno. Pozneje je pa moral vsakdo dokazati, da ga žena v resnici muči.

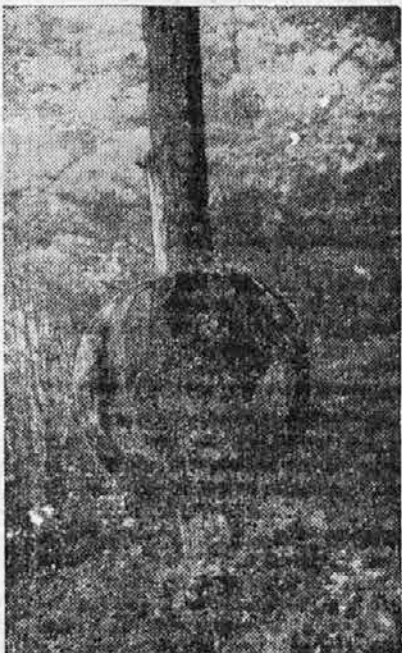
Žene v Halifaxu niso nič kaj zadovoljne s to novo ustanovo, ker se jim zdi klub nemoralen. Prisilili hočejo oblasti, da ga uradno prepovedo. Oblasti se še niso odločile, ali bi naj podpre nesrečne moše, ali bi pa naj pomagale njihovim tiranskim ženam.

PTICA — VREMENIK

London, septembra. Največja letošnja senzacija v londonskem zoološkem vrtu je mala ptica z dolgim perjem, ki so jo dobili iz Južne Amerike. Pravi jo »kampa-neros«. Londončanom je postala najzanesljivejši vremečnik.

Kadar se pripravljajo k lepemu vremenu, začne ptica čivkati. Čim lepše in stanovitejše je vreme, tem živahnejše je njeno čivkanje. Kadar se pa dež obeta, utihne in se ne gane iz svojega gnezda.

Londončani se vsak dan zbirajo pred kletko te čudne ptice, da bi izvedeli, kakšno bo vreme.

Čudež narave. V Nemčiji raste drevo s tako čudno grbo. Mi se lahko tudi ponašamo s takimi kurioznostmi, saj smo tako grbasto drevo videli celo na ljubljanskem velesajmu.

AMERIŠKI ČRNEC, KI SE JE 17 KRAT POROČIL

Newyork, septembra. 63letni črnc Silvester Plumbi iz Cikaga se je ondan že sedemnajstič poročil in s tem brez dvoma dosegel če že ne svetovni, pa vsaj »črnski« rekord.

Pred 14 dnevi se je ločil od svoje šestnajste žene, s katero je bil poročen samo nekaj tednov. Pred desetimi leti je na čikaški občini podpisal ženitno pogodbo s svojo peto ženo, dasiprav je komaj nekaj minut prej dobil dovoljenje za ločitev od četrte žene. Zakon s peto ženo je trajal samo štiri dni. V zakonu s trinajsto ženo je zdržal komaj eno predpoldne. Sam pravi, da je imel še najlepše čase s svojo tretjo ženo, s katero je živel leto dni.

BIVŠI KONZUL SE JE POROČIL Z 12LETNO HINDUSTANKO

Pariz, septembra. Pariško sodišče je nedavno presojalo pravilnost zakona mladoletnega dekleta z bivšim konzulom Pierrom de Riberacem.

Riberac je bil obtožen, češ da živi v intimnem razmerju z 12letno Hindustanko. Sodišču ga je prijavila njegova služkinja.

Pri zaslišanju je konzul priznal

vse. Povedal je da je v Holandski Gvajani spoznal uglednega hindustanskega trgovca. Ko je pred dvema leti trgovec umrl, mu je izročil v varstvo svojo hčerko. Riberac se je moral obvezati, da se bo po hindustanskem običaju poročil s trgovčevno hčerjo.

Konzul je obljubo tudi izpolnil. Poročil se je z mlado deklico in odpotoval z njo na Francosko. Čuval jo je ko skrbni oče in celo učitelja ji je plačeval.

Sodišče dolgo časa ni moglo presoditi, ali velja zakon, sklenjen v kolonijah, tudi na Francoskem, ali je pa takšen zakon nizkotno zapeljevanje mladoletnega dekleta.

Po dolgem preraševanju so Riberaca začasno oprostili. Zakon bo pa dobil šele tedaj veljavo, ko ga bo potrdil predsednik republike, ki se je bivši konzul še istega dne k njemu zatekel s prošnjo.

Med sodno razpravo je bila mlada Hindustanka v varstvu nekega ženskega internata. Mlada »žena« je neprestano jokala in prosila, naj jo vrnejo njenemu možu. Tudi njej so oblasti le začasno dovolile zakonsko skupnost, upajo pa, da bo predsednik republike ugodno rešil Riberacovo prošnjo.

MORMONI SE VEDNO »UVAŽAJO« ŽENE

Newyork, septembra. Ameriške oblasti so nedavno uvedle najstrožjo preiskavo, ker je v zadnjih časih iz raznih krajev v Združenih državah brez sledu izginilo mnogo mladih deklet. Po daljšem poizvedovanju so odkrili neko mormonsko naselbino na jugu Arizone, kjer je bilo »shranjenih« mnogo mladih deklet.

V zadnjem mesecu je izginilo nad 300 deklet, največ iz držav Kolorado, Nevade in Kalifornije. Ugotovili so, da so dekleta naselili nekemu oglasu v časnikih. (Leta 1890 so izgnali Mormone iz države Ute. Takrat je poglavar mormonske cerkve Woodrow svečano izjavil, da so se Mormoni odrekli množestvu.)

Nekateri verniki se pa vendar niso mogli sprijazniti s tem dejstvom, zato so se izselili na jug. Ti radikalni Mormoni so v samotni hoteli tudi nadalje živeli po prvotnih načelih mormonske cerkve, zato so si zbrali v svojem domu toliko žena, kolikor so jih mogli preživljati.

Ker pa v tistih samotnih krajih ni bilo dovolj žensk, so jih morali »uvažati« iz drugih krajev. Njihove samotne trdnjave obkrožene z visokimi planinami, ameriške oblasti dolgo niso mogle stakniti.

Pred kratkim pa so poligamistom vendarle prišli na sled. Policija je poslala mednje posebno komisijo, ki je zaslišala ženske. Rezultat je bil kaj čuden. Vse žene so namreč

izjavile, da so prav zadovoljne s svojo usodo in da ne marajo zapustiti Mormonov.

ZANIMIVI POSKUSI NA NEW-YORSKI POLICIJSKI SOLI

Newyork, septembra. V policijski šoli v Newyorku, so nedavno napravili zanimivo preskušnjo z učenci, ki se pripravljajo za detektivski poklic. Med predavanjem je stopila v učilnico mlada dama, nekaj časa opazovala učence, potlej je pa brez besede odšla iz dvorane.

Predavalec je ukazal učencem, naj opišejo damo. Od 30 kandidatov jih je 17 trdilo, da je držala dama torbico v desni roki, 9 učencev je videlo torbico v njeni levici, trije se pa niso mogli natanko spomniti.

V resnici pa dama torbice sploh ni imela...

Filatelijska

* Francija. Za svetovno razstavo, ki jo priredi drugo leto Pariz, bo francoska vlada izdala posebno serijo znamk. Slike ene izmed njih — za 50 c — smo imeli že priložnost videti. Reči moramo, da je zadnja leta izšlo malo neokusnejših znamk od nje: v ospredju predpotopna alegorija klcarja, ki vabi na razstavo, v ozadju skupina paviljonov z zastavami, zgoraj napis »Postes« obdan s simbolno hrkama R in F (République Française), na levi in desni pa od zgoraj navzdol besedilo PA-RIS-EX-PO-SI-TION IN-TER-NA-TIO-NA-LE. Spodaj je letnica 1937 in cena 50 c. Kakšne barve bo znamka, ne vemo; ni pa dvoma, da neokusnosti ideje in arhitekture te »umetnine« nobena barva ne popravi. — Za 100. prelet Južnega Atlantika z letali družbe Aéropostale sta izšli dva spominski znamki po 150 fr in 10 frankov.

* Rumunija. Za skavtski kongres v Brasovu so izšle tri dobrodelne znamke, po 1, 3 in 6 lejev, vse s 100% pribitka v korist romunskega urada za vzgojo mladine.

* Naše znamke s sliko kralja Karola. Na konferenci zunanjih ministrov Male antante v Bratislavi na Slovenskem so v simbolno potrditev skupnosti Jugoslavije, Rumunije in Českoslovaške sklenili izdati skupne znamke za vse tri države s slikami izmeničnih vladarjev in prestolnic. Tako bi v Jugoslaviji imeli posebne malolantantne znamke s slikami kralja Karola in prezidenta dr. Beneša in panorame Prage in Bukarešte. (O izdaji teh znamk, edinih te vrste v zgodovini znamkarstva, smo pisali — prvi pri nas — že v prejšnji številki.)

* Nove znamke Rdečega križa. Slike teh znamk priobčujemo na prvi strani.

Ljubezenska tragedija Marjane Clermontove

Resnična zgodovinska povest iz 18. stol. / Priredil Z. P.

»Pred petimi leti ste pa vendar še prevažali pošto in potnike med Parizom in Cherbourgom?«

»Na uslugo, blagorodni gospod. Vsak dan, najsi je deževalo, najsi je bilo lepo vreme. Včasih sem vozil tudi samo do polovice poti, do Argentana, kjer me je tovariš zamenjal in sem se vrnil jaz z njegovo kočijo v Pariz.«

»Gospod Sardeau, ali se spomnite, da ste pred petimi leti, nekdo konec julija, vozili tega častnika?«

Predsednik je z roko pokazal na gospoda d'Arminecoursa.

Postni voznik je premeril stotnika večkrat od nog do glave, potlej je pa odgovoril:

»Da, spomnim se. Zapomnil sem si ga zlasti zategadelj, ker ga je spremljala neka dama.«

»Neka dama torej? Ali veste to za gotovo?«

»Prav gotovo. Čez obraz je imela gost pajčolan — in mislil sem si že, da diši ta reč nekam po ugrabitvi ali po begu. Prav natanko se še spominjam, saj je bilo tisto jutro prav malo potnikov; sicer je bil poštni voz zmerom do zadnjega kotička zaseden. Spotoma sem moral celo ustaviti, ker je bilo dami malo slabo. Izstopila je, in častnik tudi... Ne motim se, na to se lahko pridrušim.«

»Ali bi tudi damo spoznali? Ali je mogoče ta?«

Gospod Ferrand je pokazal na gospoda d'Arminecoursa, ki je nebržžno zrla predse.

Nekdanji postiljon se je obotavljal; premišljeval je nagiban čelo in opazoval mlado damo tako vestno in natanko, da ji je bilo že kar nerodno. Naposled je spregovoril:

»Tega pa ne morem reči, zakaj dama, ki se je vozila z menoj, je imela s pajčolanom zastrt obraz. Zdi se mi pa tudi, da je bila nekoliko večja, da, da, nekoliko večja in močnejša. Kakopak, drugače je bila tudi oblečena — in to mnogo pomeni. Ali ni tako?«

Dame so videli včasih tako različne... Ta obleka jih napravi vitke in mlade, druga zavaljene in starikeve. Kakor sem že rekel... zdi se mi, da ni bila... Seveda se lahko motim, saj je minilo že mnogo časa od tistih dob, čeprav se še, kakor sem že rekel, natanko spominjam drugih malenkosti. Častnik, za tega dami roko v ogenj, ta je bil! Za damo pa nisem gotov...«

»Ali imate še kaj drugega reči?«

Je prekinil predsednik voznika, ki se mu je bil tako vneto razvezal jezik.

»Ne.«

»Lahko odidete!«

Ko je priča, nerodno se priklanja pred sodniki, odšel v sosedno sobo, je predsednik spet ogovoril stotnika:

»Slišali ste izpoved tega moža. Z gotovostjo trdi, da ste tistikrat potovali z neko damo. Kaj pravite na to?«

Pierre d'Arminecours je samo skomizgnil z rameni. Potlej se je pa vendar premislil in dejal:

»Možak se mora motiti. Morda je sedela kakšna druga zastrta dama v poštnem vozu, pa je on mislil, da je moja družbenica. Saj hodil vendar po svetu premnogo dam s pajčolani...«

Pri teh besedah se je lahko nasmehnil in nadaljeval: »Nekaj časa sem takrat dremal, tega se še spominjam, ko sem bil pa pošteno truden. Za okoličico se nisem kdo ve kaj zanimal. Pri najboljši volji se ne moremo več spomniti svojih sopotnikov...«

»Prava škoda, stotnik d'Arminecours, morda bi vas utegnil prav kakšen vaš sopotnik izrezati...«

»Izrezati?« je ogorčeno vprašal

stotnik. Vsa kri mu je zalila glavo.

»Prosim vas moram, in to prav resno, gospod predsednik, da tehtate besede! Čemu mi bodo razbremenile priče? Ali mi morete mar kakšno nepoštenost očitati? Ali niste slišali, da celo gospod Sardeau ne ve nič točnega o skrivnostni dami?«

Ne da bi se zmenil za stotnikove besede, je predsednik dejal:

»Pripovedujte dalje! Ko ste se torej vrnili na Haiti, ste se bojda bliže seznanili z Beatrico de Laroche?«

»Bojda? Ne, res je tako! Beatrica je bila Marioni tako zelo, reči moram: čudežno podobna, da sem bil sprva ves zmeden in sem se izpraševal, ali je kaj takšnega sploh mogoče. In prav zaradi te podobnosti sem se potlej poročil z Beatrico. Listine ste itak videli, pravilne so in resnične. Samo to bi še rekel... Stotnik se je pri teh besedah obrnil na pol h grofu na pol k občinstvu: »... Prav rad razumem, da se je gospod Fronville ob pogledu na mojo ženo, ki je tako zelo podobna pokojni Marioni, zdržnil in prestrašil. Pri tej priliki izražam globoko sočustvovanje svojemu nasprotniku v tej pravdi, ker prav dobro razumem njegove občutke in njegovo bol.«

Pri poslednjih besedah, ki jih je stotnik čustveno izrekel, je po dvorani završelo. Celotno sodniki se niso mogli ubraniti ugodnega in poštenega vtiska sprito iskrenega stotnikovega izraza sočutja.

IV

»Recite mi vsaj, kam je izginila Marion! Rakev je bila prazna.«

Gospod Fronville je s skrajno razburjenim glasom zaklical te besede stotniku d'Arminecoursu, ker je njegovo sočutje smatral za hlinjenje in hinavstvo; na obrazu so se mu prikazali podpluti madeži, znaki besa in razgorenosti.

Stotnik mu na vprašanje ni odgovoril.

Gospod Ferrand, ki je z občudovanja vredno mirnostjo predsedoval razpravi, je spet povzel:

»Se važno pričlo moramo zaslišati: slavnega medicina, gospoda doktorja Varnassa, člana akademije znanosti.«

Pred predsednika je tedaj stopil negovan star gospod z ovelinimi lici in malo sivo brado. Po običajnih formalnostih ga je predsednik vprašal:

»Vi ste torej zdravnik, ki je pred leti napisal mrliški list za Mariono Fronvillovo?«

»Da, gospod Ferrand, je dejal zdravnik in priklimal. »Osebo sem pregledal pokojnico in napisal mrliški list.«

Gospod Varnasse je govoril izumetničeno in z visokim glasom, gugal se je v bokih in se sploh nečimrno vedel.

»Kakšen vzrok smrti ste ugotovili?«

»Predvsem moram poudariti, da je bila milostljiva gospa grofica, gospa Fronvillova, zelo rahlega zdravlja. Prav dobro sem jo poznal in večkrat me je doletela čast, da sem jo zaradi manjših neugodnih občutij zdravil. Bolehala je, kakor marsikatera mlada žena, za bledikavostjo. Razen tega pa tudi ni imela kdo ve kako trdnega erca... Saj je tudi smrti bilo krivo njeno šibko erce.«

»Ali mislite, gospod Varnasse, da sploh kaže misliti na dozvedno smrt? In ali je mogoče, da bi grofica spet oživela, če bi nekdo odprl njeno rakev?«

Nastala je grobna tišina. Vsi so napeto prisluhnili.

Tako tiho je bilo, da bi slišali iglo, če bi padla na tla.

Zdravnik, zavedajoč se svoje veljave in važnosti, si je odkašljaj, potlej se je pa obrnil bolj k poslušalcem ko k sodnikom in začel svoj govor, ki si ga je bržčas že prej pripravil:

»Doležela me je čast, da spregovorim kot član akademije... s tem hočem reči, da govorim kot poklicni zastopnik znanosti. Če hočem odgovoriti na vprašanje gospoda predsednika, moram poudariti, da je pojav dozvedne smrti mnogo redkejši, ko sicer po navadi mislimo. Zlasti pa še sprito tako dolgotrajne mrliške otroplosti, kakor v tem primeru. Zaradi tega moram prav pri gospe Fronvillovi pribiti, da je kaj takšnega toliko ko nemogoče. Saj znanost sličnega primera doslej še ne pozna. Moral bi se zgoditi pravi pravcati čudež...«

Gospod Varnasse je obmolknil in posmehljivo skrinčvil ustnice, kakor da bi hotel namigniti, da so čudeži zanj sploh nekaj nemogočega, da sam kot zastopnik znanosti sploh ne veruje v čudeže, temveč da je poslednji slavek izrekel le poslušalcem v tolažbo.

Zdajci se je oglašil gospod Leblanc, Fronvillov odvetnik, rekoč, da medicinska znanost vendar ni tako nezmotljiva, kakor to trdi njen sicer zelo spoštovani zastopnik, gospod Varnasse.

»Res je, je nadaljeval, da vsakdo zagovarja svoj stan, vendar se mi zdi zdravnikova razlaga o dozvedni smrti celo za laika prešibka. Kar se pa tiče čudežnih dogodkov, torej dogodkov, ki so takorekoč 'nemogoči', moram reči samo to, da lahko dokažem

Dva vodja boljševiške tajne policije — G. P. U. — Berman in Firin. Po nemških vesteh sta oba židovskega pokolenja.

cel kup slučajev dozvedne smrti. Tudi gospodje medicinci se prav pogosto zmotijo in marsičesa ne morejo pojasniti, pa vendar vse to še niso čudeži!«

Sprito tega drznega in nevljudnega govora, ki je odvetnik z njim napadel zdravniško stan, je spregovoril spet gospod Varnasse; od besa ves zaripel v obraz je ugovarjal z oestrinimi in duhovito sestavljenimi stavkovnimi slikami laičnim in neprimernim opombam gospoda Leblanca, ki utegne kot zagovornik pravice in prava biti mož na mestu, ki pa nikakor ni poklican, da bi razsojal medicinska vprašanja.

»Moje besede, je nadaljeval zdravnik, so resne in znanstveno utemeljene. Govorim sem v imenu znanosti in ne dovoljujem nikomur, zlasti ne pred sodiščem, vmešavanja v stvari, ki jih kot strokovnjak poznam in presojam.«

Zdravnikove izjave so bile za zakonsko dvojico d'Arminecoursa prav ugodne; zakaj možnost, da bi Marion še živela, je gospod Varnasse nedvoumno zanikal. Res še ni bilo pojasnjeno, kam je izginilo grofičino truplo; in tudi sicer je še skrivnost obdajala grobarja...

Med razpravo je predsednik še zaslišal nekega uradnika pokopališke uprave, drobnega živahnega možička, ki je svoje izpovedi podkrepil s silovitimi gibji rok.

»Vprašate me, če sem poznal Julesa? Kakopak, prav natanko sem ga poznal. Bil je poštenjak od nog do glave; to lahko potrdim, saj je bil dolgo let pri nas v službi in ni nikoli zakrivil nobene napake.«

»Ali je stanoval tik pokopališča?«

»Prav na pokopališču. Ob južnem izhodu stoji grobarjeva hišica. Jules je živel sam, bil je samec... bal se pa ni, prav gotovo ne!«

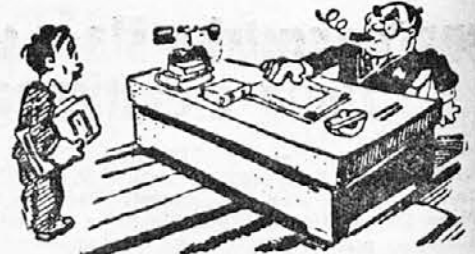
»Ali je imel on ključe od pokopališča?«

»Da, saj je bil hkratu tudi pokopališki paznik. Povsod je moral gledati na red, zvečer, ko se je začelo mrčeti, je pa moral sam zakleniti pokopališka vrata. Imel je nekaj pomočnikov, ti so pa stanovali vsi v mestu.«

(Dalje prihodnjič)

SPOVED pri generalnem ravnatelju

NAPISAL JOHANNES LENTZ

»Nič drugega ne pomaga, kar povedati mu moram,« je mrmral Dollinger predse in si živčno zategoval svojo obrabljeno ovratnico, medtem ko je zaval po stopnicah proti ravnateljevi pisarni.

»Saj vem, stari je korenina,« je nadaljeval svoj samogovor. »Razen tega pa zanj to itak ni važno, saj je že hudo v letih. Prav za prav bi se moral najprej z Ano pogovoriti, toda morda bi me zavrnili... Generalni ravnatelj je bogat: sinji avto ima in dva debela prstana na tolsti levici. Moja plača je prav suha, moj obraz tudi, o, še bolj pa moja obleka. Ne bom mu mogel nastaviti noža na vrat... Kako neki?... Jaz revež, on pa generalni ravnatelj...«

Tako je modroval naš dobri Dollinger kar sredi stopnic. Zdajci ga je spreletela spet nova misel:

»Generalni ravnatelj je pošten mož. Takole mu bom rekel: Gospod šef, stoj! generalni ravnatelj mu moram vendar reči, torej, gospod generalni ravnatelj, z Ano bi se rad oženil. Ne pri priči, zdaj imam še premalo plače... Rečem vam pa, da je tako poštena, tako odkritosrčna in tako lepa, da vam je sploh opisati ne morem. Tako prekrasne ozke obrvi ima in tako visoko vedro čelo, da se prav nič ne čudim, gospod generalni ravnatelj, da gre včasih tudi z vami na sprehod. Nič ji ne zamerim. Saj je mlada, še trideset jih nima, pa bi se rada navžila življenja... Zato torej, gospod generalni ravnatelj, bodite tako prijazni in imejte usmiljenje z menoj ubogim uradnikom, pa je nikar več ne vabite s seboj. Toliko lepih žena poznate, toliko jih bo šlo z vami kolikor boste le hoteli, toda Ana je — pri moji veri — premlada in prene-dolžna... Škoda bi je bilo... Gospod generalni ravnatelj, zdaj vidite koliko mi je do nje; čezmerno jo ljubim, vam je pa samo igračka.«

Dollinger se je prekinil in se zamislil v tiste čase, ko se je seznanil z njo.

Nasproti tovarne je stala, kakor da bi koga čakala. On se je pa kar na lepem zaletel vanjo, ker se mu je tako grozansko mudilo k prijatelju, da bi ne zamudil radijskega prenosa iz opere. Tako ljubko in tako priščno se je nasmejala njegovi nerodnosti, da se je še on nasmehnil, namesto da bi se opravičil. Kar prijel jo je pod roko in odšla sta skupaj v mesto. V neki imenitni gostilni sta pila težko sladko vino — same neumnosti ji je govoril, dokler mu ni prepuštila desnice, da jo je lahko obsul s poljubom. Tedaj sta se oba hkratu zresnili, ker sta opazila, da stvar ni tako nedolžna, ko se je na prvi pogled zdela.

Dollinger se je zalotil sredi tega razmišljanja še zmerom na stopnicah. Zamisljeno je bil zrl skozi zaprašena okna na umazano tovarniško dvorišče.

Prava nesramnost, če se mu bo generalni ravnatelj zasmel v obraz. Morda se pa ne bo! Zavajljen je in za družinsko življenje ima prav mnogo smisla. O, pa še kako patriarhalen je, saj podari vsakemu nameščencu, ki se ženi, lepo sinjo pokrajinsko sliko. Nerodno bo le, če Ano ljubi, zakaj ljubezen je nepreračunljiva... Nenadejano se je znašel Dollinger pred vrati.

»Do tri štej, potlej pa kar hlabro potrkaj,« si je dejal. »Potlej, ko boš notri, pa mu kar povej kakšno je stvar. Saj ste vendar mož globokega razumevanja... mu reci, Dollinger, le korajžlo!«

»Ena, dve, tri!« — ali bi nemara

ne kazalo, da bi počakal ugodnega trenutka, namesto da kar tako plane v sobo in še kakšno neumno zine?...«

»Noter! je zagodel generalni ravnatelj.«

Dollinger je vstopil in obstal, ko da je pomotoma potrkal na njegova vrata.

»Nu, kaj je pa novega?« je vprašal generalni ravnatelj, medtem ko je brskal po kartoteki.

Zberi se! si je dejal Dollinger. Zajec, tak zini vendar! Povej mu kako in kaj!

»Da,« je zdaj izdaval Dollinger, »zastran svoje prijateljice prihajam! Tako zelo jo ljubim, da ne morem več odlašati.«

Generalni ravnatelj se je široko zasmel v svojem klubnjaku in prijazno vprašal:

»Tak, tako! Bi radi dopust za ženitev, kali?«

»Ne, ne!« je zajecjal Dollinger.

»Saj se še ne ženim!«

»Ali je že kaj na poti?« je šepe-taje vprašal generalni ravnatelj in oči so se mu hudomušno zasvetile.

»Bog me ne kaznuj! Nič ni, prav nič!«

Generalni ravnatelj je porinil kartoteko vstran, se naslonil na obo komolca, da bi razumel tudi lahen šepet svojega uradnika.

Toda Dollinger je samo vrtel gumb na svojem suknjicu in ni črnil ničesar.

»Torej predjemščino?« je poizvedoval generalni ravnatelj s prekanjenim nasmehom.

»Nič predjemščine ne potrebujem!« je hlipnil Dollinger. »Ano pustite pri miru!« je plaho dostavil.

Slutil je, da se mora zdeti generalnemu ravnatelju ko kakšen bedak, če mu ne bo pri priči vsega pojasnil. Zato je brž zghostole!

»Gospod generalni ravnatelj, Ana je tudi namreč vaša — prijateljica! Toda za vas je ena izmed mnogih. Zame, gospod generalni ravnatelj — in solze so mu stopile v oči — zame je vse, verjemite mi — vse...«

»Dollinger, jaz nimam nobene prijateljice!« je strogo dejal ravnatelj.

»Pač, ono plavalasko s sinjimi velikimi očmi — pač, saj vem da jo imate!«

»Nimam, sem rekel!«

Dollingerju je zalila kri obraz. Ta zavaljeni debeluhar se seveda norčuje iz njega. Kakopak, saj je samo ubogi pisarček, ki lahko z njim pometa! Še po glavi bi mu hodil...

»Motite se, gospod generalni ravnatelj! Včeraj ste sedeli vendar z Ano v kavarni pri Zlati krogli, o petih...«

Generalni ravnatelj je potegnil kartoteko spet predse. Njegove roke so krčevito objele lepo leseno škatlo in zdela se je, da jo bo zdaj zdaj zdrobil...

»Prav, je zdajci dejal in si hudobno ogledoval svojega uradnika. »Prav, prijateljico imam. Nu — in...?«

Dollinger je živčno prešteval svoje prste na rokah in ni vedel kaj bi del.

Obraz generalnega ravnatelja se je po malem spet zjasnil.

»Ali jo zelo ljubite?« je dobrodušno vprašal.

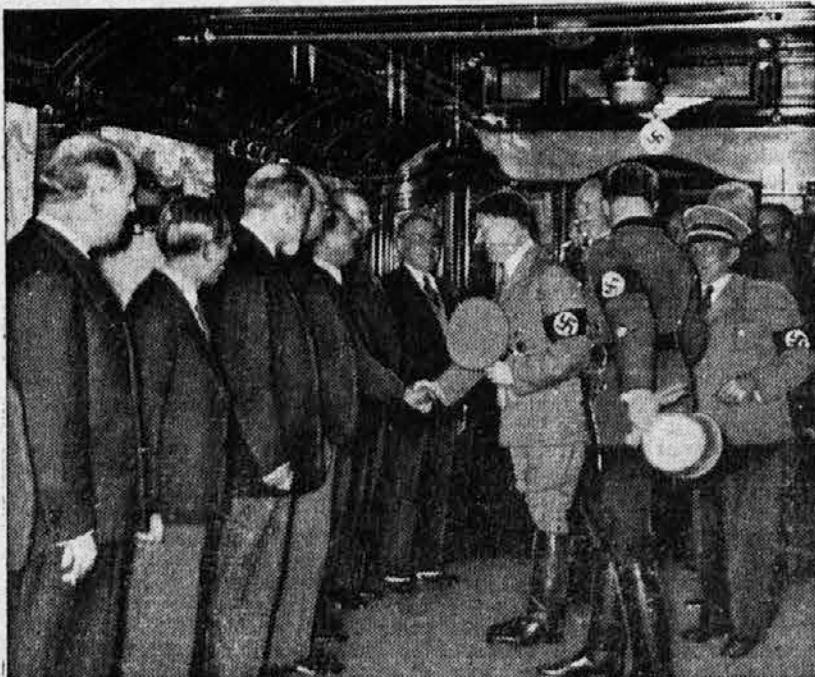
Dollinger je večkrat zapored priklimal.

»Ali tudi ona vas ljubi?«

Dollinger je znova prepričevalno priklimal.

»Ali jo že dolgo poznate?«

Nadaljevanje na 8. str.

Hitler pozdravlja tuje diplomate v salonskem vozu. Diplomati so namreč v pričakovanju Hitlerjevega govora polnoštevilno počastili slavnostna zborovanja v Nürnbergu.

Na kongresu nemške narodno socialistične stranke, ki se je vršil ondan v Nürnbergu, kjer se je zbralo okoli pol milijona pristašev stranke iz cele Nemčije, je govoril tudi ideolog Alfred Rosenberg, ki ga vidimo na sliki.

Smeh - najboljša zdravilo

Kadar vas draži smeh, ne dušite ga, ker je nevarno

(U-O) Mlad policijski redar je stopal po londonski ulici, opravljajoč svojo službo, ko je zagledal nekega branjeva, kako je zdrsnil na lupini ene izmed svojih banan, da je padel po tleh in prevrnil se voziček.

Redar je bušil v smeh. Zaman si je prizadeval, da bi se premagal — njegova služba je zahtevala resnost — ni šlo in ni šlo: obraz mu je postal zaripel in smeh ga je lomil vse bolj in bolj. Čez eno uro je umrl: zadela ga je možganska kap.

Leto za letom umre mnogo ljudi v podobnih okoliščinah. Toda ni smeh tisto, kar jih spravi v prezgodnji grob, temveč krčevito prizadevanje, da bi ga premagali. Tako je tudi londonski stražnik umrl zato, ker si je na račun smeha skušal ohraniti svoje dostojanstvo.

Smeh — neprisiljeni, zdravi, negnani smeh — je najboljša krepiča za človeški organizem. Smeh nas krepi, ohranja nam zdravje in včasih nas celo obvaruje blaznosti.

Esikini sodijo zelo modro, da je ni stvari, ki bi bolj pospešila mirovna pogajanja med sprtimi strankami kakor smeh. Kadar se srečata poglavarja dveh sovražnih plemen, pridele takoj kakšen smešen prizor. Če se vsi jamejo smejati, je prijateljstvo zapečaten.

Ali ne vodi tudi nas isto načelo, kadar nam znanec predstavi kakšnega tujca? Najprej se nasmehnemo, potem pa skušamo uganiti kakšno duhovito, da se sobesednik zasmeje.

V umobolnicah, pravijo, je tisti bolnik, ki se more smejati, večidel na dobri poti k ozdravljenju.

Smeh poveča napetost v žilah, kadar je preizkušnja, popravila obtok krvi, lajša pritisk krvi v možganih in krepi pljuča.

Med vsemi živimi bitji na zemlji je človek edini, ki se zna smejati.

Smeh ima za človeka pet pomenov: prvi je obilo med ljudmi, drugi nameravan izraz prijetnih občutkov, tretji izraz zmagoslavlja, četrta mehanizem obrambe in petič socialna sankcija in korektiv.

Otrok se smehlja že s 4. dnem in se smeje od 45. dneva dalje: tako po kaže svoje zadovoljstvo. Toda pravi smeh pride šele proti 110. dnevu starosti: povzroči ga, če otroka žgečkas. Ta občutek sicer ni sam po sebi prijeten — tudi muha ga povzroči, a z nasprotnim učinkom — temveč je le nekakšno sporočilo prijateljskih in veselih občutkov.

Prihodnja faza je smeh, ki se razleže na obrazu ob prijetni zaznavi, kakor na primer ob pogledu na znan obraz. Žive barve, preprosta popevčica in podobno: spet zaznave, ki raztegnejo obraz pri otroku, pri divjakih, pri slaboumnih. Vzrok je na dlani: človeku je v ugodje, ko spozna znane pojave. Ta smeh je predhodnik zmagoslavlja smeha. Toda vse te vrste smeha niso v nikaki zvezi s humorjem. Zato imajo prav tisti, ki trde, da smehu dostikrat manjka humorja, humoristi sami so pa večidel tragični ljudje.

Smejanci so po navadi simpatični ljudje. Kadar vidijo človeka v zadregi, se mu radi smejejo. Toda če je sila, ne odlašajo in so med prvimi, ki mu prihitijo na pomoč.

Smisel za humor pri šele z zrelostjo, to je, v dobi, ko se človek začne zavedati svoje maj. osti in jo skuša zabrisati s humorjem. Iz tega se rodi nervozni smeh. Tako smeje dekle, ki ga kdo preseneči v trenutku, ko si ogleduje sliko svojega filmskega ljubljence — pa tudi dolžnik, če se ne more ogniti upniku in spregovori z njim par ljubeznivih besed.

Zatorej se smejmo! In ne menimo se za one žalostne postavice, ki mislijo, da smeh ni za spodobne ljudi.

Smeh vas bo prijel, da si bode ljudje želeli vaše družbe; smeh bo odgnal od vas nadežne ljudi; s smehom boste delali boljše kupčije, kakor bi jih zgolj s suhimimi številkami; smeh vam bo pridobil prijatelje in vas bo približal vašim otrokom.

Poskusite ga, gojite ga: začudili se boste, kako dobro vam bo del in kako veseli ga boste.

(«News Chronicle», London)

Da bo izbira na mizi

Nekaj receptov izbranih jedi

Jedilni list za skromnejše razmere

Nedelja: Zdrobena juha, prekajeno meso z ohrovtom, slivov kompot.

Ponedeljek: Goveja juha z vlivanci, govedina s krompirjevimi valjanci, gobe v omaki.

Torek: Goveja juha z jetrnim rižem, naravni zrezek*, zabeljeni rezanci.

Sreda: Nadevana zelena*, češpljevi cmoki.

Četrtek: Možganske pofeze s špinacem, jabolčni zavitek.

Petek: Lečna juha, zelenjavni zrezki s paradižnikovo omako.

Sobota: Kurja obara z rižem*, pečena jabolka.

Jedilni list za premožnejše

Nedelja: Korenkova juha, sesekljani telečji fileti*, pečen krompir, brusnice, drobno pecivo.

Ponedeljek: Krompirjeva juha s sočivjem, telečja pečena z rižem in solato, rozinov puding.

Torek: Goveja juha z vrančnim zavitkom, govedina z ohrovtom in krompirjem, slivove pogače.*

Sreda: Goveja juha z rižem in granom, nadevana telečja jetra z zdrobovimi cmoki, žemljav narastek z jabolki in slivami.

Četrtek: Sirova juha, pečena prekajena svinjina, turška špinaca*, orehovi rogličji s sladko smetano.

Petek: Riževa juha, gobova jed* z zeljem, buhte in kompot.

Sobota: Fižolova juha, segedinski golaž s kruhovimi cmoki, sveže sadje.

RECEPTI ZA JEDI

OZNAČENE V JEDILNIH LISTIH Z *

Naravni zrezek

Naravni zrezek pripravljen po tem receptu je lažje prebavljiv. Kotlet zrežemo s kosti, rebro potegnemo ven, potlej pa z lesenim kladivcem ali z nožem kotlet potolčemo, ne da bi pri tem razmesarili meso. Precej nato solimo zrezek na obeh straneh, ga rahlo pomokamo in ga v vroči masti rumeno popečemo, potlej pa zalijemo z juho in dušimo do mehkega.

Nadevana zelena

Gomoljke od zelene očistimo in odrežemo na vrhnji strani zgornjo plast. Potlej kuhamo gomoljke v slani vodi, jih odcedimo, izdoblamo, napolnimo z nadevom, privežemo prej odrezano zgornjo plast in jih dušimo 1 uro v lastnem prevretku, ki smo mu dodali nekoliko slaninske juhe. Potlej denemo zelene na krožnik, v sok pa zakuhamo svetlo prežganje.

Nadev: goveje meso (surovo) sesekljamo skupaj s kuhanim prekajanim mesom, potlej pa vmešamo jajce in peteršilj, pa še nekoliko soli in popra.

Kurja obara z rižem

Mlado kuro skuhamo v juhi, potlej jo pa vzamemo iz kozice, jo razrežemo in obložimo z dušenim rižem. Kurje meso z rižem jemljemo posebej na krožnik, po okusu si pa iz jušnega lonca prilivamo kurjo juho. Poznavalci trde, da je tako pripravljena kurja obara tečnejša ko navadna.

Sesekljan telečji fileti

Telečje meso (brez kit in masti) zmeljemo na strožku, dodamo nekoliko soli in ščepec stolčnih limonovih lupinic, 1 jajce in toliko moke, da lahko to mesno testo zvaljamo na pomokani mizi. Potlej izrežemo iz testa like, jih namažemo s stepenim jajcem, potresemo z drobtinami in jih spečemo prav tako kakor naravne zrezke, sprva samo v masti, potlej pa zalite z juho.

Slivove pogače

Iz moke, jajca, mleka, vzhajane kvasa in primerne količine soli zgetemo testo. Ko je testo spočito, ga na pomokani deski razvaljamo za prst debelo, denemo v pločevinasto pekačo, povrhu pa ga obložimo z razpolovljenimi slivami, tako da je prerez obrnjen navzgor. Še preden denemo pogače v pečnico, jih potresemo s kristalnim sladkorjem, ki smo vanj vmešali nekoliko cimeta. Pogače pečemo sprva v priprti pečnici, da se testo lepo dvigne, potlej pa pečnico zapremo in pečemo pogače tako dolgo, da vrhnja plast lepo porumeni.

Turška špinaca

V kozico denemo na olje ali na presno maslo 1 žlico riža. Potlej dodamo 1/2 kg oprane špinace (cele liste), solimo in dodamo še do mehkega skuhamo in na kocke zrezano govedino. Vse to dušimo tako dolgo, da postane špinaca mehka, potlej pa zalijemo z govejo juho, da ni jed pregošta.

Za naš okus je tako pripravljena špinaca prava posebnost, ima pa še to prednost, da špinaca ne izcedi sokov. Kakopak je turška špinaca z mesom pripravna za samostojno jed, v našem primeru jo bomo pa pripravili brez mesa, ker nam jedilni list predpisuje že svinjino.

Gobova jed

Kakršne koli gobe — najboljši so seveda travniški šampinjoni — očistimo, narežemo na drobne lističe in jih na maslu s čebulo in s sesekljanim peteršiljem dušimo na presnem maslu. Potlej jih zalijemo s kislo smetano, ki smo vanjo vžvrkljali nekoliko moke.

Iz 1/2 mleka, 2 jajc in 20 dg moke napravimo redko testo, spečemo palačinke, ko smo pa s pečenjem gotovi, položimo na dno kozice najprej palačinko, na njo plast dušenih gob, spet palačinko, spet gobe in tako dalje, dokler ne porabimo gob in poslednje palačinke. Na vrhnjo palačinko potresemo mnogo nastrganega trdega bohinskega sira, obložimo z nekaj koščki presnega masla, potlej pa pečemo jed 1/2 ure v vroči pečnici. Preden je jed gotova, jo lahko zalijemo še s kislo smetano in jo popečemo še nekaj minut.

Božjast

Božjast (epilepsija) je danes že precej razširjena bolezen. Bolezen ni toliko nevarna ko neprijetna, ker ne pravi človeka dostikrat nesposobnega za vsako delo. Neprijetna pa je tudi zato, ker napade bolnika vedno nepričakovano.

Pri napadu dobi božjastnik močne krče. Nemški zdravnik dr. Hotnagel je te epileptične krče karakteriziral takole: zavest naglo izgine, bolnik dobiva močne krče, drgeta po vsem telesu in škriplje z zobmi.

Epileptik zvečine zgubi zavest in pade.

Poznamo pa tudi posebno vrsto božjasti: bolnik izgubi zavest, vendar ne drgeta. Pri tem »napadu« bolnik samo nekoliko pači obraz in obrača oči.

Ta oblika epilepsije je neverjetno podobna navadni omedlevici in jo celo zdravniki večkrat sami zamenjajo. Kadar epileptik ob napadu zgubi zavest, ga lahko zbudemo z iglo, ščipamo ali spečemo; ničesar ne čuti.

Po sami nezvesti bo torej zdravnik težko ugotovil, ali ima opravka z epileptikom ali le s slučajno omedlevico. Zato je potrebno, da zdravnik bolnika natančno pregleda, če hoče ugotoviti pravo diagnozo.

Drugi važen znak pri epilepsiji so krči. Če je bolezen že napredovala, so krči zelo močni, bolnikovo telo drgeta, se trese, krči in širi. Pri tem napadu, ki dostikrat traja po celo uro, delujejo navadno vse mišice.

Nadaljnji znaki močnega epileptičnega napada so: lice posinjeno, na usta stopi pena. V normalnem slučaju krči že po petih minutah navadno prenehajo. Bolnik hipa in leži še vedno v nezvesti. Zbudi se navadno po nekaj minutah, večkrat pa tudi pozneje.

(Dostikrat krči napadejo samo posamezne mišice ali posamezne mišične skupine.)

Epileptični napadi so ali samostojna bolezen, ali tudi posledica kake druge bolezni, ko na primer ledvičnega obolenja, prevelike izgube krvi, ali močne vročine. Po mnenju sodobnih zdravnikov pa ta vrsta bolezni ni več prava božjast.

Tobak „vitamin duše“

Nemški pisatelj Gieher Frick je napisal zanimivo knjigo »Vitamin duše«. Naštevava nam posamezne zanimivosti iz zgodovine tobaka. Ker se je danes kajenje med moškim in med ženskimi spolom močno razpaslo, bo zanimala ta knjiga vsakogar, kadilec in nekadilec.

Ko je Kolumb odkril Ameriko, je slaknil Indijance, ki so že takrat strastno kadili. Ko jih je izpraševal, od kdaj poznajo tobak, niso vedeli odgovora. Trdili so le to, da brez njega ne bi mogli živeti in da bi se rajši hrani odrekli ko tobaku.

Evropci so sprva z nezaupanjem sprejeli to novo rastlino. Iznajdljivi ljudje so pa takoj slutili dobre kupčije, zato so začeli trobiti v svet, da je tobak zdravilna rastlina, ki vrači vse bolezni. Mnogi Evropci so torej skrajaj kadili samo zaradi zdravja.

Ko se je kajenje počasi razpaslo, so sicer izprevideli, da tobak v resnici ni zdravilo, toda bilo je že prepozno. Ta nova strast je objela celo Evropo. Pozneje so začeli tobak tudi njuhati. Njuhači so bili prepričani, da jim tobakov prah, povlečen v nos, odstranjuje mračne in težke misli.

Tako je tobak vse bolj in bolj osvaja svet. V starih časih so celo prepovedovali kajenje, toda to ni imelo uspeha. Ljudje so se tobaku že preveč privadili in so mu ostali zvesti do današnjega dne.

Od nekdaj že zdravniki trdijo, da tobak škoduje zdravju, da povzroča katarje v dihalnih organih, da jemlje tek in škoduje pljučem. Ščasoma je medicina natančno raziskala vpliv tobaka na človeški organizem in ugotovila, da so mišljenja o škodljivosti tobaka hudo pretirana. Nikotin je nevaren samo ljudem s slabimi pljuči in s šibkim grlom, ter onim, ki čezmerno kade. Normalnemu človeku tobak ni škodljiv, ako zmerno kadi. Saj poznamo mnogo strastnih kadilcev, ki so uškali visoko starost.

Škodljivost tobaka je odvisna tudi od njegove kvalitete. Močan tobak je škodljivši, zato ga je treba le zmerno kaditi.

Tobak pa ima tudi svojo dobro stran, kakor pravijo medicinci. Oživlja živce, jača duha in tako krepi in pospešuje duševno delo. Frick torej ne pretirava, ko pravi v svoji knjigi, da je tobak »vitamin duše«.

V par vrstah

— Največ genialnih sinov so rodile matere med 23 in 25 letom; to dokazujejo mnogi statistični podatki.

— Špinac je šteje med najboljše in najtežje človeško hrano, ker vsebuje zlasti mnogo železa. Poleg tega je lahko prebavljiva in jo smejo uživati tudi hudo bolni.

— Hemoglobin je snov, ki daje naši krvi rdečo barvo. V človeški krvi ga je približno 13 odstotkov.

— Komarji navadno letijo samo 2 do 3 m nad zemeljsko površino.

— Zdravniška statistika je ugotovila, da bolehalo na poopneju žil ponajveč Judje.

— 300 do 400 tuberklov, uvrščenih drug poleg drugega meri v dolžini 1 milimeter.

— Tenko črevo zavzema približno dve tretjini črevesnega kanala.

— Novorojenčku utripa srca 130 krat na minuto.

Ne reci: jutril
Neguj že danes
svoje zobe
vzemi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Anekdote

Dober tek

V večerni družbi je neki praznovernež z grozo opazil, da sedi za mizo trinajst oseb.

»Nič se ne bojte,« ga je potolažil znani kijeviski komik Galučka, »saj jaz za dva jem.«

Trnjeva vrtnica

Oslapeli angleški pesnik John Milton (1608—1674) je bil v svojem tretjem zakonu zelo nesrečen. Nekega dne mu je rekel lord Bussingham:

»Vaša žena je ko vrtnica, sir John!«

»Po barvi,« ga je zavrnil slavni pesnik, »tega ne morem presoditi, ker sem slep. Zato pa po trnju čutim, da imate prav.«

Vjudnost

Kmalu po smrti skladatelja Gioachina Rossinija (1792—1868) je prišel njegov nečak k skladatelju Meyerbeeru in mu v zadregi pokazal svoje prvo delce, poskus žalne koračnice pokojniku v spomin.

»Prav dobra stvar,« je presodil mojster. »Samo boljše bi bilo, če bi bili vi umrli in bi bil vaš stric zložen žalno skladbo vam na čast.«

Prisebnost

Ameriški prezident William Taft je imel nekoč zelo viharan shod. Neprestano so mu nasprotniki padali v besedo, a ker to ni prida zalego, mu je nekdo na galeriji vrgel zelnato glavo pred noge.

Taft pa ni zgubil prisebnosti. »Neki moj nasprotnik je pravkar izgubil glavo,« je menil, nato je pa mirno nadaljeval svoj govor. Poslej je imel mir.

Plagiatorska koračnica

V Londonu je bil kongres zveze »šlagerskih« skladateljev. Kajpada so po napornem zasledanju imeli tudi banket, seveda s spremljavo godbe. Kapelnik je ravno hotel dati znak za začetek, takrat je pa vstal znani kritik Ashley in slavnostno dejal:

»Spoštovane dame, cenjeni gospodje, začnemo s plagiatorsko koračnico!«

Zaleglo je

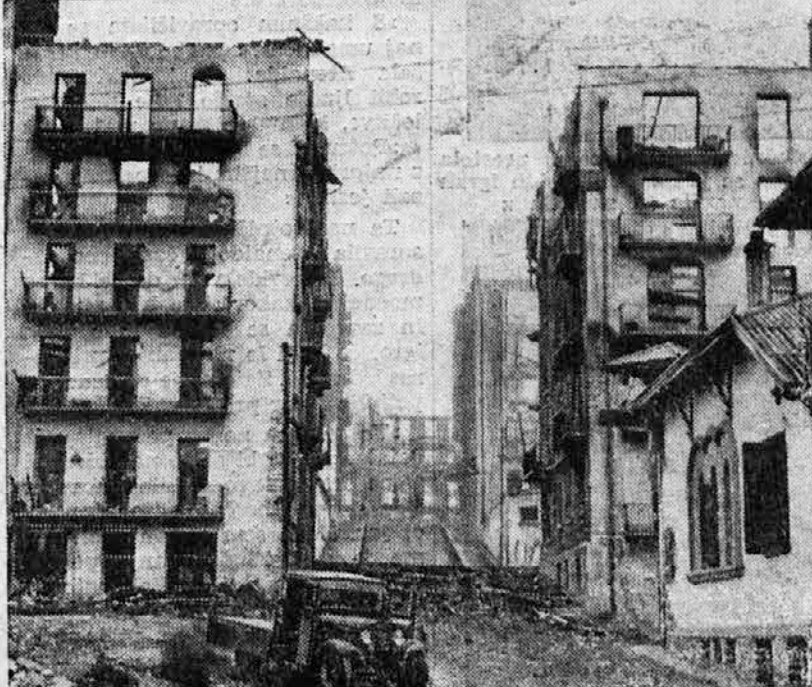
Neki francoski poslanec si je hotel privoščiti nekega kardinala. Pokazal mu je cigaretnico, na katere pokrovu je bila naslikana neka naga ženska.

»Zelo posrečeno,« je suho odvrnil kardinal. »Zdaj pa, če dovolite, bi rad vašo gospo videl še oblečeno.«

Pravijo, da je poslanec še tisti dan dozo prodal.

Pričujoča slika nam kaže skladišnico orožja, ki so ga francoske oblasti zaplenile španskim beguncem. Najzgovornejši dokaz, kako nevarna je Francija sprčo španske državljanske vojne.

Ena izmed poslednjih slik, ki nam nazorno kaže, kako grozotno je razdejan španski Irun po poslednjih bitkah.

Kontesa Klara

Roman

Po francoskem izvirniku
Georgesa Ohnela
priredil A. R.

25. nadaljevanje

Ne da bi rekla samo še besedo, in ne da bi se ozrla po Renéju, je Klara z močno utripajočim srcem vendar s trdnim sklepom potegnila Atenaida za seboj v mali salon.

Trenutek sta si stali obe tekmici na boj pripravljeni nasproti. V daljavi, nekje pod drevjem je svirala kmečka godba, in hrup razigrane množice je zdaj pa zdaj segel prav do grajskih soban. Vsi gostje so bili v parku; Atenaida in Klara sta se morali zanašati samo vsaka nase.

»Sediva, hočeš?« je dejala gospa Derblayeva hladno.

»Ali se bo tako zavleklo?« je vprašala grofica, na videz prikrivajoča žaljivo zdehanje.

»Upam, da ne,« je odgovorila Klara.

Atenaida se je naslonila na blazino, prekrižala noge in zaprla pogled na svoj čevlji, za Klaro se pa še zmenila ni.

»Nekaj bi te rada prosila,« je dejala Klara.

»Kdo ve ali bom tako srečna, da ti bom lahko ustregla?« je porogljivo vprašala Atenaida.

»Zadnjič, med lovom, ko si povabila mojega moža s seboj, si me vprašala, ali mi je prav in ali nisem ljubosumna...«

Grofica je nestrpno udarila s peto ob tla in dejala:

»Saj to je bila samo šala!«

»Slaba šala, zakaj resnico si uganila,« je priznala gospa Derblayeva.

Atenaida je to priznanje zelo začudilo; vzravnila se je in postala na mah vsa pozorna.

»Ti si ljubosumna?« je vzkliknila. »Da!«

»Želim, da se vsaj nekaj časa ogibaš naše hiše!«

Atenaida je skočila pokoncu, in ne da bi se mogla dalje brzdati, je kriknila:

»To zahtevaš ti od mene?«

»Da,« je odgovorila Klara najmanj tako ponižno, kolikor strastno je kriknila njena tekmica. »S prosečim glasom zahtevam to od tebe. Misli si, da sem zblaznela, toda moja želja izpolni, zakaj za mojo srečo gre!«

»S kakšnim opravičilom se pa naj umaknem?« je zbadljivo vprašala Atenaida. »Kaj neki bodo rekli ljudje spričo take nenadne ločitve, ki hudo diši po prelomu?«

»Potrudili se bomo, da bomo vsem z najprimernejšim izgovorom zavezali jezike.«

Ta nasprotničina trmoglavost je spravila Atenaida v čezmerno zadrego. Izprevidela je, da je Klara močnejša, kakor si je bila mislila, in zavedala se je, da bi zgubila igro, če bi ji le najmanjše priznanje izdrsnilo. Zato se je odločila, da potiplje stvar pri koreniki.

»To se nam ne bo posrečilo,« je dejala, »in če bi se že na videz, bi zame prav gotovo ne bilo laskavo... Bila si odkritosrčna, zato bom tudi jaz. Nova sem v tem svetu, ki me je grof Bligny vanj vpeljal; všeč mi je v tej okolici, zato se trudim, da si obdržim svoj prostor, če sem si ga že znala priboriti. Imenitna družba je strog sodnik, zato je jasno, da mi bo izpodbijala moje mesto, ako mi bo družina mojega moža nasprotna. Da, zelo mi zavidajo... Ti imaš

»Name?« je nekam zviška vprašala grofica.

»Náte!« je pritrdila Klara in dostavila s prisiljenim nasmeškom: »Vidiš, da sem odkritosrčna. Zdi se mi, da se ukvarja moj mož s teboj več ko je potrebno, zato sem se zatekla k tebi, da že kar ti prepričam nadaljne galanterije; začel itak nimajo pomena, meni so pa nevshečne!«

»Draga moja,« je vzkliknila Atenaida in se s prisiljeno živahnim in nežnim sočutjem obrnila h Klari: »Kaj, ti si trpela in mi nisi ničesar rekla? Zdi se mi, da malce pretiravaš. Ne spominjam se ničesar, kar bi utegnilo zbuditi tvoj sum. Gospod Derblay je resda prijazen in vljuden, zdi se, da ga moja družina zabava, toda takšna simpatija med sorodniki vendar ni nič čudnega in nič nedovoljenega.«

»Naj ti bo dovolj, da trpim jaz zaradi tega!« je vztrajala Klara.

Mala grofica se je vzravnila in z zbadljivim glasom rekla:

»Draga moja prijateljica, tvojo

bol bi moral utesiti tvoj mož; zateci se moraš k njemu, zakaj jaz ne bom v tej zadevi zmogla ničesar...«

»Pač! Na prav preprosto način lahko preineš te zaupljivosti!«

Atenaida se je utrujeno zleknila v naslonjač. Izprevidela je kam Klara meri — da terjaja razorožitev. Zdajci je omilila svoj glas in z vljudnostjo, ki je zvenela še mnogo žaljiveje ko njena prejšnja pikrost, odgovorila:

»Kako naj bi torej to dosegla? Morda bi morala biti s tvojim možem neprijazna? Priznati ti moram, da bi taka prisiljena odtujitev ne bila niti vljudna niti dostojna... Sploh pa, ali res misliš, da bi to kaj zaleglo?«

Pri teh besedah se je nasmehnila s tako bahavo trmo, kakor se more le ženska, ki se zaveda svoje moči in oblasti.

Ne, tega nisem hotela!« je odgovorila z vedrim mirom Klara.

»Kaj pa potlej?«

Madame Derblayeva se je trenutek obotavljala, potlej je pa brž dejala:

»Želim, da se vsaj nekaj časa ogibaš naše hiše!«

Atenaida je skočila pokoncu, in ne da bi se mogla dalje brzdati, je kriknila:

»To zahtevaš ti od mene?«

»Da,« je odgovorila Klara najmanj tako ponižno, kolikor strastno je kriknila njena tekmica. »S prosečim glasom zahtevam to od tebe. Misli si, da sem zblaznela, toda moja želja izpolni, zakaj za mojo srečo gre!«

»S kakšnim opravičilom se pa naj umaknem?« je zbadljivo vprašala Atenaida. »Kaj neki bodo rekli ljudje spričo take nenadne ločitve, ki hudo diši po prelomu?«

»Potrudili se bomo, da bomo vsem z najprimernejšim izgovorom zavezali jezike.«

Ta nasprotničina trmoglavost je spravila Atenaida v čezmerno zadrego. Izprevidela je, da je Klara močnejša, kakor si je bila mislila, in zavedala se je, da bi zgubila igro, če bi ji le najmanjše priznanje izdrsnilo. Zato se je odločila, da potiplje stvar pri koreniki.

»To se nam ne bo posrečilo,« je dejala, »in če bi se že na videz, bi zame prav gotovo ne bilo laskavo... Bila si odkritosrčna, zato bom tudi jaz. Nova sem v tem svetu, ki me je grof Bligny vanj vpeljal; všeč mi je v tej okolici, zato se trudim, da si obdržim svoj prostor, če sem si ga že znala priboriti. Imenitna družba je strog sodnik, zato je jasno, da mi bo izpodbijala moje mesto, ako mi bo družina mojega moža nasprotna. Da, zelo mi zavidajo... Ti imaš

svojo ljubezen, jaz se pa častihlepnosti nočem odreči. Razumem, da hočeš čuvati svoje, meni pa dovolj, da utešim svojo častihlepnost!«

Klara je vztrepetala in se je samo z največjim naporom premagovala.

»Torej mi odrečeš prošnjo?« je čez nekaj časa vprašala s priduršenim glasom.

»Pošteno proti svoji volji! Toda če ti odkrito priznam... zamisli se samo v moj položaj!...«

Zasmeh teh Atenaidinih besed je bil tako oster, da se sama ni mogla vzdržati zmagoslavnega nasmeška.

Klara je stopila korak naprej, in ne da bi se hotela še hip brzdati, je vzkliknila:

»Jaz bi se naj zamislila v tvoj položaj? Ti, ti si se zamislila v mojega, in hočeš to danes še posebej poudariti. Odkar te poznam, me zasleduješ s svojo zavistjo in s svojim sovraštvom. Kot dekle si mi ugrabila zaročenca, kot žena mi hočeš zapeljati moža. Prvega si nisem znala obdržati, pač ti bom pa iztrgala drugega!«

»O, tako daleč smo že!« je vzkliknila tresoč se od besa Atenaida. Prav, naj bo! Snemiva krinko! Dovolj mi je slepomišenja, v nadlego mi je že! Da, že izza otroških let ti s sovraštvom plačujem zaničevanje, ki sem ga bila od tebe deležna. Ze deset let me tišiš k tlom s svojim imenom, z bogastvom in duhovitostjo. Da, tako je! In zdaj: zdaj imam jaz milijone, grofica sem, in ti moraš proseče dvigniti roke k meni!«

»Pazi se,« je dejala Klara, »v mojih žilah se pretaka takšna kri,

javno te bom ožigosala, pokazala bom vsem pravo silko tvoje notranjosti, in rada bi videla, ali ti bo tvoje ime, ki se z njim šopiriš, pomagalo, da utajiš svojo zahrbtnost in nizkotočnost svojega mišljenja.«

Grofica je hotela odgovoriti, vendar je v svojem razbesnelu srečam zamlakala besed, ki bi bile primerne. V znak nemoči je samo siknila skozi zobe. Ker ni mogla spregovoriti, je skušala vsaj z žaljivim gibom pokazati svoj bes. Tedaj je pa uzrla pred seboj Klaro, tako pogumnih oči in tako preteče drže, da jo je strah obšel. Stopila je korak nazaj in vzkliknila z obrzdanim glasom:

»Ali se ti mar hoče škandala?«

»Pred sodnike te bom postavila... Vendar te še prej poslednjič vprašam, ali hočeš ustreči moji želji?«

»Ne in stokrat ne!« je siknila Atenaide škripaje z zobmi.

»Prav! Posledice pripiši sebi!«

Iz ploščadi so se zaslili bližajoči se koraki; veselo govorjenje je prihajalo skozi okna v salon. Na pragu se je prikazal René z baronico, držeč jo za pod pazduho; grof šaleč se z la Bredom jima je sledil, naposled sta pa vstopila grof in vanj prijateljsko obešen Moulinet.

Ko so vstopili, so pri priči opazili Atenaida in Klaro, kako sta si stali blede in drgetajoči naproti. S povzdignjeno glavo, mirne vesti in z gotovostjo, podprto z boleščjo je tedaj stopila Klara na sredino salona in zaničljivo kazaje na Atenaida, vzkliknila:

»Grof, odpeljite svojo ženo, ako ne želite, da jo vpiče vse družbe naženem odtod!«

Bligny je ostal miren, samo truden nasmeš mu je zaigral okrog ustnic. Toda Moulinet, ki ni mogel verjeti svojim ušesom, je skočil k svoji hčeri in z zmedenim pogledom, s privzdignjenimi rokami in z razburjenim glasom vzkliknil:

»Mojo hčerko hočete nagnati! Grofico, mojo hčerko!« je ponovil s poudarkom, kakor da bi bila Klara v nji užalila vse francosko plemstvo.

Atenaida se je obrnila k svojemu možu in oglušujoče kriknila:

»Gospod, ali boste mar dovolili, da me ta dama tako žali, ne da bi me skušali braniti?«

Bligny je stopil k Renéju in dejal z nenavadnim mirom:

»Gospod, ali pritrdite besedam, ki jih je pravkar madame naslovila na mojo ženo. Recite, ali ste pripravljeni opravičiti njeno prenačelnost, ali pa nameravate prevzeti odgovornost?«

Te besede so bile vljudne, stroge in ostre ko meč.

Klara se je s preplašenim pogledom ozrla k možu. Ali bo René njeno dejanje grajal ali se bo pa hlabro postavil zanj? Moreč dvom jo je v tistem trenutku bolj bolel, ko vse, kar je doslej pretrpela.

Na grofov poziv je stopil tovarnar bliže; vzravnil se je v vsej svoji moškosti, in odgovoril z resnobo in energijo, da so se vsi prisotni zdržnili:

»Gospod grof, kar koli utegne madame Derblayeva storiti, kakršen koli vzrok utegne imeti za to, skratka: vse kar stori, odobram.«

Grof je pozdravil z neposnemljivo eleganco, pomignil je la Bredu in dejal:

»V redu!«

Koj nato je ponudil zbegani Atenaidi roko in stopil v spremstvu preplašenega Moulineta in zvestega oprode la Breda proti izhodu.

La Brede je mrmral predse:

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetloka srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

ki ne prenese žalitve brez kazni!«

»Jaz pa,« je odgovorila grofica, »se ponaham s takšnim imenom, ki je vzvišeno nad tvojim srdom.«

»Prav, pa naj drugi presodijo tvoje vedenje...«

»Kdo?« je podsmehljivo vprašala Atenaida.

»Družba, svet...«

»Katera družba? Tvoja, ki sem se jaz do nje vzpela, ali moja, ki si se ti vanjo ponižala?«

»Katera koli! Samo da so v njej poštenja vredni ljudje, ki jim je dolžnost, da druge spoštujejo in ki priznajo človeku pravico, da si sam pribori spoštovanje. Pred vsemi takimi, ali slišiš, bom glasno ponovila, kar sem ti pravkar rekla;

Kini prinašajo

SOKOLSKI DOM SSKA

telefon 53-57

Od 19. do 21. t. m.

»NA KONČNI POSTAJI«

V gl. vlogi: Paul Hörbiger in Maria Adergast

Od 22. do 24. t. m.

»CU - CIN - COU«

(»Alibaba in 40 razbojnikov«)

KINO MOSTE

Predstave: ob delavnikih ob 16.30 in 20.30, ob nedeljah in praznikih ob 15.17.19. in 21. uri

Cene: Din 3'50 do 6'50

18., 19., 20. in 21. t. m. slavn. tenorist

Luis Gravier

in Camila Horn, za smeh in razvedrilo pa skrbje 3 komiki Heinz Rühmann, Adela Sandrock, Theo Lingner v razkošni velezabavni oporoti

»VALČEK ZA TEBE«

Kot dopolnilo: Noo »Papa« in Zurnal 22. t. m. dalje nov senzacionalni spored

KINO ŠOSTANJ

predvaja v soboto 19. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 20. t. m. ob 18. in 20. uri vefilmi

»VIHAR NAD AFRIKO«

Dodatek nov zvočni tednik

ZVOČNI RADIO JESENICE

telefon int. št. 630

predvaja 18. t. m. ob 20. uri, 19. t. m. ob 20. uri in 20. t. m. ob 15. uri in 20. uri vefilmi

»BOŠAMBO«

V gl. vlogi: Pavel Robeson i Nina Mac

Pri vsakem sporedu najnovejši Paramount in Univerzum zvočni tednik s posnetki z Olimpijade

KINO TALIJ KRAJ

predvaja v soboto 19. t. m. ob 20.30 uri in v nedeljo 20. t. m. ob 16., 18. in 20.30 uri

»CRNE ROŽE«

V gl. vlogi: Lillian Harvey in Willy Fritsch

**ZA JESEN -
ANGLEŠKO.
ČEŠKO
SUKNO!**

**Za damske
plašče**

320 m

**Skaberné
Ljubljana**

Naslednica holandskega prestola Juliana se je na Olimpijskih igrah seznanila in zaročila z

nečakom poslednjega lippskega kneza, princem Bernhardom Leopoldom Lippe-Biersterfeldom.

čan, da se bodo lopovi zadovoljili s tem plenom, toda nenadejano je orjak spet preteče dvignil samokres in ukazal:

»Srajeo dolž!
»Tak, gospodar, je jecljal debeluh, »saj sem vendar že vse dal...«
»Brž, brž!... Nikar se ne onegavite!«
Lopov mu je molil samokres prav pod nos.

Komaj si je obupanec potegnil srajco čez glavo, so lopovi v en glas zmagovalno zavpili. Na golem telesu so zdajci zagledali širok usnjen pas.

»Odpni!« je ukazal pritlikavec, prepričan, da bo za tem pasom našel denar.

»Sam mu ga odpni, osel!« je zarohnel dolgin, ko je opazil, da se debeluhar obotavlja.

Pritlikavec je svoji žrtvi brž snel pas in ga pomolil poveljniku.

»Boš videl, Beaumône, da moja ideja drži! Zda bo, kar bo!« je vzkliknil dolgin, medtem ko je z večjo roko pretipal pas.

In res je odkril v njem več predalčkov, ki je v njih kar živketalo zlata in kar šuštel modrih bankovcev!

Fandor je bil prepričan, da je bil napad pripravljen! Zanj in za študenta se še zmerom ni nihče zmenil.

Ko se je hotel debeluh spet obleči, se je zaradi prestanega strahu nezavesten sesedel.

Fandor se je sklonil, da bi mu priškolil na pomoč, toda zakrinkani lopov mu je koj položil desnico na ramo.

»Ne premakni se! Stvari, ki se tebe ne tičejo, naj ti ne bodo mar, sicer boš še obžaloval...«

Spoved pri generalnem ravnatelju

(Nadaljevanje s 4. strani)

»Leto dni!«

Generalni ravnatelj se je udobno naslonil. Njegov obraz je sijal od razumevanja.

»Ali ste jo že poljubili?« je smeje se vprašal.

»O, že premnogokrat,« se je namuznil Dollinger.

»In tudi ono...?«

»Tudi,« je zamrmral Dollinger.

»Mislim namreč — ves obupan je pogledal skozi okno — »božal sem jo, no — in saj veste...«

»Torej se resnično ljubita?« se je nasmehnil generalni ravnatelj in vstal.

»Da, resnično!« se je v odgovor nasmehnil Dollinger.

»Resnično,« je ponovil šef počasi.

Potlej je zagrabil zdajci Dollingerja za rame in ga ves zaripel v obraz nahrulil:

»Lopov, klatež! Izgubite se, pri priči se izgubite. Jaz vam bom že dal, da se vlačite z mojo ženo! Zakonolom, da veste! Pri priči izginite! Lopov!«

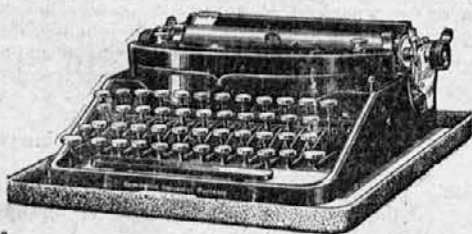
»Oprostite, da sem vas motil, gospod generalni ravnatelj,« je zamrmral Dollinger in se ves zmeden opotekel po stopnicah.

Neznano železo

Ne mine skoraj dan, da ne bi kemiki odkrili novih kovinskih spojin. Njih število je že tolikšno, da ga ni več kemika, ki bi se lahko ponašal, da vse pozna. Pred kratkim je inženjersko društvo v Newyorku poverilo 150 svojim članom nalogo, da sestavijo popoln seznam vseh do zdaj znanih kovinskih spojin. To orjaško delo bo nedvomno trajalo več mesecev.

Naj se zdi še tako čudno, je vendar res, da je najmanj znana kovina —

Vse vrste oblek, nepremočljivih Hubertusev, plaščev, perila itd., si nabavite po zelo nizki ceni pri
Preskerju
Sv. Petra cesta šte. 14

Prodajamo tudi na dolgoročno odplačilo po nepovišanih cenah

Remington

model „Junior“ je mali v kovčegu, lepo opremljen — družinski — potniški in pisarniški stroj. Nizka cena dovoli vsakomur, da si ta pisalni stroj takoj nabavi. Zahtevajte ponudbo, prospekte in neobvezno predavanje od:

Gen. zast. Remington tvornice tt. **MATADOR**, Zagreb, Ilica 5

Zastopnik za Ljubljano in okolice: Ivo Klarič, Ljubljana, Kolodvorska 28/II.

Razstava in prodaja strojev: Tehnik, J. Banjai, Ljubljana, Miklošičeva 20

Tel. 34-19

Remington

15 novih modelov vodi zopet na trgu pisalnih strojev

POZOR
GOSPODINJE!
Najceneje
ste postreženi s
KURIVOM
pri trdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708
Prvi poskus
stalni odjem!

Dobra obutev — dober uspeh

25

Najlažji, najtrpežnejši in najudobnejši telovadni čevlji, pripravljeni za vse vrste sporta.

Vel. 30 — 34 Din 29.—
Vel. 35 — 42 » 35.—

59

Najbolj priljubljen in največ zantevan otroški čevlji iz finega telečjega boksa z čvrstim usnjenim podplatom.

Vel. 30 — 34 Din 69.—
Vel. 35 — » » 79.—

Rata

35

Trpežni in čvrsti čevlji iz močnega debelega usnja in z gumastim podplatom, zelo prikladni za nemirne dečke.

Vel. 30 — 34 Din 39.—
Vel. 35 — 38 » 45.—

39

Visoki čevlji iz močne kravine z neraztrgljivim in nepremočljivim gumastim podplatom. Neloobhodni za šolsko dečo za dež, blato in sneg.

Tel. 30 — 34 Din 45.—
Vel. 35 — 38 » 59.—

59

Najprikladnejši dekliški čevlji za šolo in ulico, iz finega okrašenega boksa z zaponko čez rist in močnim usnjenim podplatom.

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega znatja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklic in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega znatja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davok v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znanih obmenah z naročnikom.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din, Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IŠČE SE STREŽNICA, ki zna lepo prati perilo in nogavice ter fino krpiti. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Natančnat«.

POSLOJLO BREZ POROKOV dajemo državni samoupravni uradnikom ter upokojencem. Pišite na upravo pod »Amortizacijske«.

INTIMNI ŽENSKI KOLEDAR, velikost notesa, 180 strani, mora imeti vsaka dozorila žena, da se pouči, kako se lahko brez fizične ali moralne škode na versko in medicinsko neoporečen način trajno izogiba spočetja. Po povzetju Din 20.—. Zaloga v Ljubljani: Kati Voda, Medvedova 8; dobi se tudi v Učit. knjigarni in v trafikah nasproti »Riz«, Slamiča in v trafikah na Tyrševi c. 53.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par, Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

33 LETNI POSESTNIŠKI SIN, bivši podoficer, lep, zdrav, abstinent, s srčno izobrazbo (zven vsakdanjosti delaven in varčen, želi znanja zrelejšo inteligentno in preprosto gospodino, z nekaj premoženja, katere bi imela veselje do kmetijstva v svrhu živitve; ozir. prevzetja (nakup) lepe domačije. Znanje nemščine začeljeno. Ponudbe na upravo pod: »V delu je rešitev«.

ŽELIM JUNAKA UNIFORME, rešitelja plave golobice, željne skupnega gnezda. Dopis na upravo pod »Rešitelj«.

UČITELJICA 26 LET, čedne zunanosti dobra gospodinja, želi postati dobra žena in mamica. Dopisovati želi le s plemenitim inteligentom od 28 do 35 let, v državni službi, ki naj odgovori na upravo neanonimno pod: »Le, če bo možna tem potom sreča!«

DEKLE STARO 30 LET gre kot gospodinja h kakšnemu starejšemu gospodu, najraje upokojujencu ali samcu. Ponudbe pod »Pridna in poštena«.

DISKRETNi GOSPOD, star 25 let, bi se rad seznanil s simpatično gospo ali gospodično njegove starosti, ki bi ga iz prijaznosti učila nemškega jezika. Dopise s polnim imenom prosim na upravo »Družinskega tednika« pod »Nemščina«.

SIMPATičNA DAMA, v življenju nesrečna, želi znanja s dobrot situiranim gospodom, ki bi ji bil pripravljen pomagati. Samo resne ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Samostojna«.

MLAD SIMPATičEN GOSPOD si želi znanja z ravno tako simpatično gospodično iz boljše družine, staro 20 do 25 let. Pogoj dobra vzgoja, plemenit značaj in inteligentna. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Simpatično deklet«.

ZNANJA ŽELI po dopisovanju mlad gospod, srednje postave, muzikalen, s sigurno bodočnostjo, z mlajšo gospodično, s nekaj kapitala v svrhu kasnejše živitve. Cenjene dopise na upravo lista pod šifro »Hrepenenje«.

Stanovanje

Vsaka beseda 25 par, Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

SOBO ALI SOBICO iščem za stalno v bližini glavnega kolodvora po možnosti s centralno kurjavo in strogo separiranim vhodom. Dopise na oglasni oddelček »Družinskega tednika« pod »Označba cenae«.

STALNO STANOVANJE iščejo tri odrasle osebe; večjo sobo, kuhinjo, shrambo in priključke. Naslov v upravi »Družinskega tednika«.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par, Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepriči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica s navodili om stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Ekan de Labore«, 1 steklenica s natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih s Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zadržana. 1 garnitura s navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljšje in najzanečaljivejše sredstvo proti prhljaju in izpadanju las. Slabi tu zapemarjen lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica s navodilom Din 30.—. — Naroča se pri: Nobilior-parfumeriji, Zagreb, Ilica 34.

Prodajam

Vsaka beseda 25 ali 50 par, Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

POHISTVO. Več šperanih sob na zalogi, orehova korenina, od 3.400 Din naprej. Kuhinjsko kredence od 370 Din naprej pri Lancoš D. Wolfova 12.

Tako zadovoljni kakor so drugi, boste tudi vi, če naročite prvovrstno uro budilko s sliko prečudne Marje z Brezji. Izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela taka ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebej privlačnost jo Marja, ki gleda izra Gord na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno izdelane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrstna Din 107.—, Din 98.— in Din 87.—. Naročite po dopisnici s navedbo natančnega naslova. Pošljem takoj po povzetju. Se priporoča Zdravko Rant, urar, Jesenice-Fuzine.

Kurja očesa,

trdo kožo in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranimo ter noge strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se! Nega nog 10 Din!

Rata
Ljubljana, Selenburgova 7